

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα 13 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: «Άρση των αδικιών στις συντάξεις χηρείας: καταβολή αναδρομικών και προστασία των δικαιούχων από άνισες μεταχειρίσεις και υπέρογκες παρακρατήσεις»

Με την πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση για τις συντάξεις χηρείας (νόμος 5322/2026), η κύρια σύνταξη χηρείας μετά την πρώτη τριετία για όσους εργάζονται ή λαμβάνουν δεύτερη σύνταξη παραμένει στο 70% (αντί να μειώνεται στο 35%). Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΦΚΑ, η εν λόγω ρύθμιση αφορά σε 8.552 συνταξιούχους του Δημοσίου που είχαν ήδη υποστεί τη μείωση και πλέον θα δουν τη σύνταξη χηρείας τους να επανέρχεται στο 70% της σύνταξης του θανόντα.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές εκκρεμότητες και αδικίες, οι οποίες πλήττουν χιλιάδες επιζώντες συζύγους και τις οικογένειες τους:

- Περίπου 100.000 δικαιούχοι, των οποίων οι σύζυγοι απεβίωσαν πριν από τις 13 Μαΐου 2016, παραμένουν εκτός της αυτής ευνοϊκής ρύθμισης, με αποτέλεσμα να διατηρείται ένα καθεστώς άνισης μεταχείρισης μεταξύ συνταξιούχων με αντίστοιχες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες.
- Παράλληλα, παραμένει άλυτο το ζήτημα των αναδρομικών για τους 8.552 δικαιούχους συντάξεων χηρείας του Δημοσίου, οι οποίοι, παρά την αποκατάσταση του ποσοστού της σύνταξής τους στο 70% από τον Σεπτέμβριο του 2026, δεν έχουν αποζημιωθεί για τις απώλειες των προηγούμενων ετών.
- Την ίδια στιγμή, οι επικουρικές συντάξεις χηρείας εξακολουθούν να υπόκεινται σε περικοπή κατά 50% μετά την πρώτη τριετία, επηρεάζοντας, σύμφωνα με εκτιμήσεις των φορέων των συνταξιούχων περί τους 280.000 συνταξιούχους.
- Από την διάταξη που κατάργησε την περικοπή της σύνταξης χηρείας (από το 70% στο 35%) με την παρέλευση τριετίας από τον θάνατο του ασφαλισμένου, εξαιρούνται οι ασφαλισμένες-οι του πρώην ΟΓΑ. Ωστόσο, ο e-ΕΦΚΑ καθυστέρησε στην εφαρμογή των προβλεπόμενων διακοπών καταβολής της βασικής αγροτικής σύνταξης γήρατος. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι ότι οι εν λόγω ασφαλισμένες-οι να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα εξαιτίας της εκ των υστέρων (από το 2024) απαίτηση επιστροφής ως αχρεωστήτως καταβληθέντων αυτών των ποσών που σε ορισμένες περιπτώσεις είναι τόσο υψηλά (μέχρι και 20.000 €) που μηδενίζουν τη μηνιαία σύνταξη υπέργηρων και συχνά βαριά ασθενών συμπολιτών μας, των οποίων απειλείται πλέον η επιβίωση.

Επειδή, όλες αυτές οι παραπάνω εκκρεμότητες επιβαρύνουν ιδιαίτερα ευάλωτους συμπολίτες μας, καθιστούν αναγκαία την ανάληψη άμεσων πρωτοβουλιών για την αποκατάσταση της ισονομίας, την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας και την αντιμετώπιση των διοικητικών δυσλειτουργιών,

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να επεκτείνει τη ρύθμιση για τις κύριες συντάξεις χηρείας και στους δικαιούχους των οποίων οι σύζυγοι απεβίωσαν πριν από τις 13 Μαΐου 2016, ώστε να αρθεί η άνιση μεταχείριση μεταξύ ασφαλισμένων και να διασφαλιστεί ενιαίο πλαίσιο προστασίας;
2. Προτίθεται το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να προχωρήσει στην καταβολή των αναδρομικών στους 8.552 δικαιούχους συντάξεων χηρείας του Δημοσίου για το σύνολο των ποσών που παρακρατήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη, καθώς και να διευκρινίσει για ποιον λόγο δεν προβλέφθηκε αντίστοιχη αποκατάσταση;
3. Προτίθεστε να εξετάσετε την κατάργηση της περικοπής κατά 50% στις επικουρικές συντάξεις χηρείας μετά την πρώτη τριετία, ώστε να προστατευθεί το εισόδημα των δικαιούχων και να αντιμετωπιστεί η άνιση μεταχείρισή τους σε σχέση με τους δικαιούχους κύριων συντάξεων;
4. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει σε νομοθετική ρύθμιση ώστε να συμπεριληφθούν και οι συνταξιούχοι/ες του πρώην ΟΓΑ στις διατάξεις του νόμου 5322/26 για τις συντάξεις χηρείας και να σταματήσει άμεσα η διαδικασία επιστροφής από το 2024 των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, που απειλεί την επιβίωση υπέργηρων και συχνά βαριά ασθενών συμπολιτών μας;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Θεοδώρα Τζάκη

Κυριακή Μάλαμα

Γιώτα Πούλου